

Uchwała Nr XXV/315/2009
Rady Gminy Dobrcz
z dnia 28 grudnia 2009r.

w sprawie : zatwierdzenia do realizacji aktualizacji planu odnowy miejscowości Dobrcz opracowanego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi” .

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz.1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 214, poz. 1806, z 2005r. Nr 172, poz. 1441, z 2006r. Nr 17 poz. 128, Nr 75, poz. 1457, Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, z 2008r. Nr 223, poz. 1458, z 2009 Nr 52, poz. 420)

Rada Gminy
uchwala, co następuje:

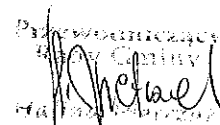
§1. Zatwierdzić do realizacji aktualizację planu odnowy miejscowości Dobrcz (stanowiący załącznik nr 1 do uchwały) przedstawiony przez zebranie wiejskie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

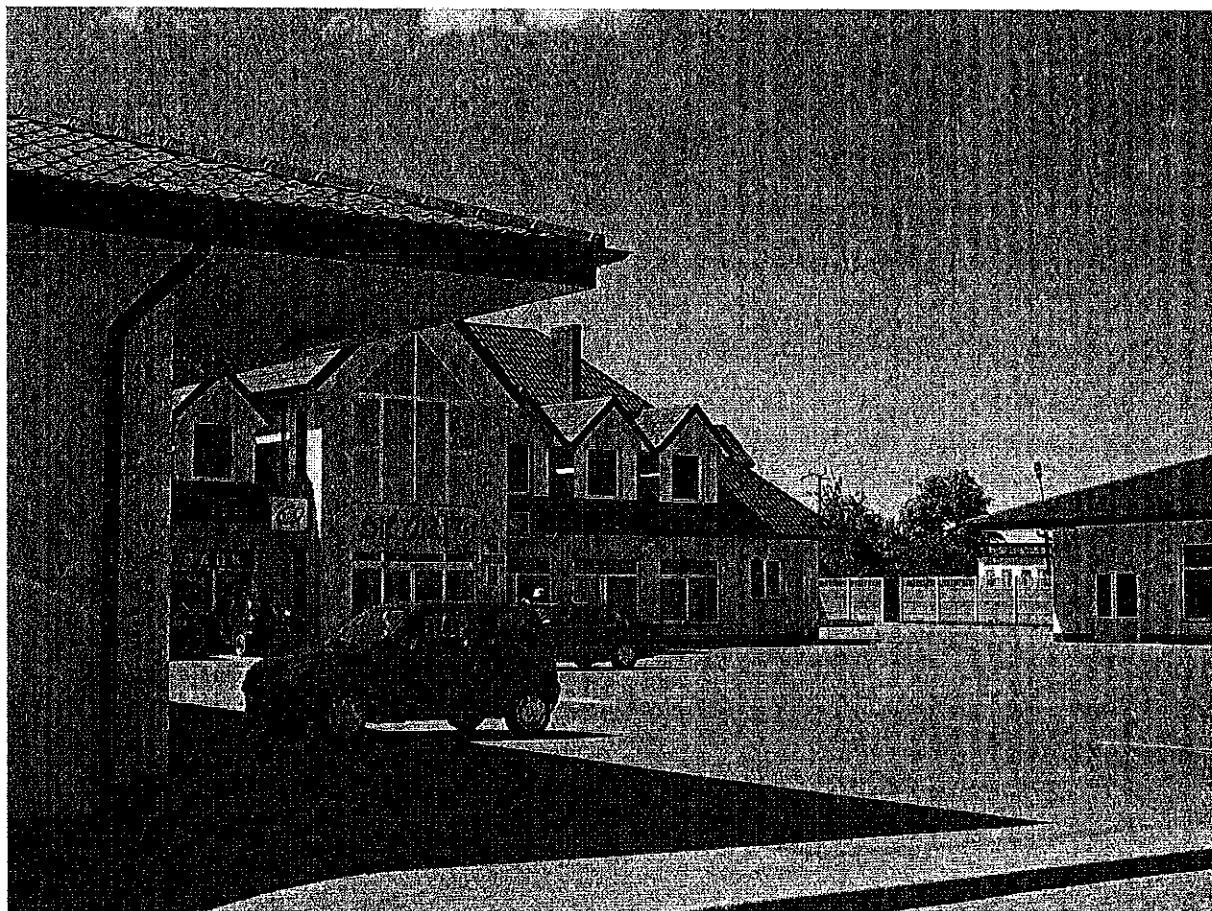
Uzasadnienie

Zebranie wiejskie przedstawiło uchwałę o zatwierdzeniu aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości. Dokument ten jest niezbędny do pozyskania środków z funduszy strukturalnych. Ponadto dokument określa kierunki rozwoju miejscowości, które są zgodne ze Strategią Rozwoju Gminy Dobrcz.

Przewodniczący
Rady Gminy
Dobrcz

Gmina Dobrcz

Województwo Kujawsko-Pomorskie

Aktualizacja Planu Odnowy

Miejscowości Dobrcz

opracowana przez lokalnych liderów

Dobrcz grudzień 2009r.

Spis treści

1. Charakterystyka miejscowości
 - a. historia
 - b. opis zabytków i budynków we wsi Dobrcz
2. Inwentaryzacja zasobów
3. Ocena mocnych i słabych stron
4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

1. Charakterystyka miejscowości

a. Historia

Nazwa miejscowości wywodzi się od miejscowości Dobrek, będącego skrótem imienia Dobrociech, Dobrogost lub Dobromir. Pierwsze wzmianki o Dobrczu pochodzą z roku 1213, kiedy to biskup krakowski Iwon Odrowąż oddziedziczony po rodzicach majątek darował klasztorowi cysterskiemu w Sulejowie. W 1286r. książę pomorski Mszczuj II nadał wsi szeroki immunitet ekonomiczny i sądowy. Od schyłku XIII wieku do czasów rozbiorów, Dobrcz jest własnością klasztoru cystersów w Byszywie (Koronowie). W wyniku rozbioru Polski w 1772 roku wieś dostaje się pod zabór pruski, pozostając w tym zaborze aż do I wojny światowej. Wyjątek stanowi okres Księstwa Warszawskiego w latach 1807-1815. Największe nasilenie germanizacyjne przypada w latach 1905-1909 kiedy to najbogatsze obszary Włóki i Borówno przeszły w ręce niemieckie. W 1928r. utworzono wójtostwo Bydgoszcz II, a w 1933r. z części północnej utworzono gminę Dobrcz. Miejscowość ta liczy obecnie 1318 mieszkańców.

b. Opis zabytków i budynków we wsi Dobrcz

Kościół pod wezwaniem św. Wawrzyńca i Małgorzaty

Od czasu założenia parafii, aż do chwili obecnej istniały trzy kościoły parafialne, dwa poprzednie były drewniane, natomiast obecny murowany.

Pierwsze informacje o kościele w Dobrczu pochodzą z akt wizytacyjnych bp Rozrażewskiego. Nie wiadomo kiedy ten kościół został zbudowany. W XVI w. posiadał on patronat Kapituły Włocławskiej. Był konsekrowany i poświęcony opiece świętych Wawrzyńca i Małgorzaty. Uroczystość poświęcenia obchodzono w pierwszą niedzielę po oktawie Bożego Ciała. Przy wejściu do kościoła znajdowała się kamienna kropielnica. Posadzka była wyłożona wypaloną cegłą. Na ścianach świątyni znajdowały się różne malowidła. Kościół miał dwa chóry, duży i mały, wewnątrz znajdowały się trzy ołtarze, z których tylko główny był konsekrowany. Posiadał ozdobne antepodia. W kościele znajdowała się także chrzcielnica. Poza tym wyposażony był w naczynia i sprzęt liturgiczny niezbędny do wykonywania kultu religijnego.

Były więc między innymi puszki do przechowywania Najświętszego Sakramentu, 2 srebrne kielichy mszalne, z których jeden był pozłacany, 1 krzyż srebrny, również srebrna monstrancja, 3 ornaty jedwabne (zielony, czerwony i czarny), obrusy, ręczniki, 4 chorągwie procesyjne oraz 2 dzwony. Z ksiąg liturgicznych posiadał agendę gnieźnieńską, antyfoniarz i mszał gnieźnieński.

Brak dokładnych informacji, do jakiego czasu ten kościół przetrwał. Przypuszczalnie uległ pożarowi w XVII w, bądź też w pierwszych latach XVIII w. Wiadomo bowiem, że następny kościół parafialny zbudowano na początku XVIII w. Według wizytacji z 1745 r. datowano go na rok 1720, inni natomiast przesuwają jego budowę na rok 1729. Kościół ten był również drewniany, z wieżą, na której zawieszony był mały dzwon, potocznie zwany sygnarkiem. Dach pokryty był blachą. Przy kościele, stała dzwonnica z trzema dzwonami, kryta dachówką. W czasie, kiedy odbywała się wizytacja, świątynia nie była jeszcze konsekrowana. Podobnie jak poprzedniego, także i tego kościoła patronami byli święci Wawrzyniec i Małgorzata. Wewnątrz znajdowały się 3 nowe ołtarze, częściowo pozłacane i posrebrzane. Nie były jeszcze konsekrowane dlatego umieszczono w nich przeważnie portale. W nastawie ołtarza głównego umieszczony był obraz matki Boskiej Pocieszenia oraz drugi obraz św. Józefa. W ołtarzach bocznych umieszczone były obrazy św. Wawrzyńca i św. Antoniego w jednym, a w drugim św. Małgorzaty i św. Piotra. Obrazy większe w ołtarzach przyozdobione były sukienkami i koronami wykonanymi z cennych kruszców.

Kościół miał nową ambonę o którą zatroszczył się ówczesny proboszcz Józef Byszewski. Na chórze znajdowały się małe organy powszechnie nazywane pozytywem. Ponadto w kościele stał 1 konfesjonał, 2 obrazy procesyjne, 1 chorągiew czerwona wielka, 4 małe, 1 chorągiew żałobna, 1 monstrancja częściowo pozłacana, 1 kielich pozłacany. Resztę wyposażenia stanowiły między innymi ampułki i różnego rodzaju bielizna kościelna. Warto jeszcze wymienić księgi znajdujące się w kościele. Były 2 mszały, 2 agendy, księga obrzędów pogrzebowych, księgi metryczne oraz księga inwentarza. Kościół ten prawdopodobnie spalił się w XIX w.

Przy opisywanym wyżej kościele znajdowała się, prawdopodobnie starsza od niego również drewniana kaplica. Fundatorami jej byli Gądecy właściciele pobliskiej wsi Gądecz. Stąd wzięła się jej nazwa Capella Gądeciana. Kaplica stanowiła zarazem grobowiec rodzinny

fundatorów, których groby urządzono w krypcie pod kaplicą. Poświęcona była św. Janowi Nepomucenowi, którego obraz był umieszczony w nowym ołtarzu. Dla kaplicy był zapisany fundusz na jej utrzymanie i na odprawianie nabożeństw za zmarłych fundatorów. W roku 1745 kolatorem kaplicy był starosta mławski Jerzy Niewieściński. Nie znany jest dalszy los kaplicy. Można przypuszczać, że razem z kościołem uległa spaleni.

Obecny kościół zbudowany został za czasów proboszcza Józefa Dobbka, w latach 1856-1859. Nadano mu również tytuł św. Wawrzyńca. Jest on położony na wzniesieniu, w środku wsi, orientowany. Zbudowany został z cegły, z zewnątrz nie tynkowany, pierwotnie nie miał wyraźnych cech stylowych. Benedykcji tego kościoła dokonano 8 grudnia 1859 r. Natomiast konsekrowany został 27 czerwca 1874 przez bp sufragana chełmińskiego Jerzego Jeschke. Jako doroczną dedykację wyznaczono piątą niedzielę po Zielonych świątkach. Niestety niedługo po tym całe wnętrze urządzenie kościoła, a nawet częściowo mury, uległy zniszczeniu w pożarze, który miał miejsce 10 października 1894. Odbudowę zniszczonego kościoła przeprowadzono w latach 1897-1898, staraniem ówczesnego proboszcza ks. Tomasza Wasilewskiego, w wyniku której kościół uzyskał cechy neogotyckie. Wówczas też zbudowano przy narożniku północno-zachodnim kościoła kwadratową wieżę. Benadykcji dokonał dziekan fordoński ks. Juliusz Schmidt 16 listopada 1898, natomiast konsekracji bp chełmiński Stanisław Wojciech Okoniewski, 8 stycznia 1928. Kolatorem kościoła w okresie międzywojennym był biskup chełmiński na przemian z rządem.

Cmentarz parafialny przy kościele

cmentarz parafialny położony wokół kościoła parafialnego św. Wawrzyńca. Występujący drzewostan to: brzozy, kasztanowce, jesiony. Nagrobki zadbane.

Budynek Gminnego Ośrodka Kultury

W Klubie Rolnika w roku 1966 odbywały się głównie gry sportowe oraz seanse telewizyjne organizowane przez O. Kowalczyk oraz gry świetlicowe organizowane przez R. Mróz. Odbywała się również spartakiada powiatowa w podnoszeniu ciężarów, która cieszyła się dużym zainteresowaniem. Organizowane były cotygodniowe spotkania przy świecach połączone z wieczorkiem tanecznym przy muzyce mechanicznej.

W klubie obchodzono różnego rodzaju święta narodowe.

W październiku 1968 r. odbył się recital piosenkarski Ireny Santor /akompaniował Henryk Młynarski/, spotkanie z Lidią Korsakówną, Kazimierzem Brusikiewiczem i Andrzejem Płonczyńskim. KR w Dobrczu zdobył I miejsce w konkursie na najlepszą placówkę kulturalno-oświatową w pow. bydgoskim, wśród klubów działających przy gromadzkich ośrodkach kultury.

W roku 1969 Kierownikiem G.O.K. był Eugeniusz Gierszewski Kierownik Klubu Rolnika - Olga Kowalczyk. W lipcu tego roku odbył się Festiwal Kulturalny - Powiatowe Święto Młodości. W ramach festiwalu odbył się przegląd zespołów artystycznych, turniej piłki nożnej, siatkowej, jazda sprawnościowa na motorach. W godzinach wieczornych odbył się Wielki Karnawał Młodości. Dnia 15.XI odbyła się uroczysta Wieczornica poświęcona 5-leciu istnienia Gromadzkiego Ośrodka Kultury z udziałem inspektora szkolnego PPRN, przewodniczącego komisji Oświaty i Kultury oraz władz partyjnych i administracyjnych Gromady Dobrcz.

Gminna Rada Narodowa w Dobrczu na VII sesji, która odbyła się 25.III.1975 r. powołała z dniem 1-go kwietnia 1975r. Gminny Ośrodek Kultury w Dobrczu.

Gminny Ośrodek Kultury służył krzewieniu kultury i upowszechnianiu jej dorobku wśród najszerszych kręgów społeczeństwa, rozbudzał i zaspakajał potrzeby kulturalne ludności, ułatwiał społeczną aktywizację w życiu kulturalnym, dbał o podnoszenie poziomu pracy kulturalno - oświatowej w rejonie swego działania.

Prowadził różne formy i spotkania, organizuje imprezy artystyczne w wykonaniu własnych zespołów oraz zawodowych, konkursy i turnieje, wystawy i wycieczki, zabawy i dyskoteki, prowadził zajęcia w kołach zainteresowań.

Obecnie w Budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrczu mieszczą się następujące instytucje:

- Gminna Przychodnia w Dobrczu
- Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrczu
- Gminne Centrum Informacji

- Towarzystwo Rozwoju Gminy Dobrcz
- Punkt Konsultacyjno-Doradczy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Bank Spółdzielczy w Dobrczu

2 . Inwentaryzacja zasobów

1. Środowisko przyrodnicze

- Lipa drobnolistna o obwodzie pierśnicy 350cm rosnąca w pobliżu kościoła stanowiąca własność gminną pod zarządem Urzędu Gminy w Dobrczu. Nr rejestru wojewódzkiego- 219
- Dwa kasztanowce zwyczajne o obwodzie w pierśnicy 330 cm i 320 cm rosnące na cmentarzu katolickim stanowiące własność kościelną pod zarządem parafii Rzymsko-Katolickiej. Nr rejestru wojewódzkiego -220.
- Głaz narzutowy o obwodzie 560cm znajdujący się 50m od drogi Dobrcz-Pyszczyń na działce ewidencyjnej nr 140/13 obrębu Magdalenka stanowiący własność Franciszka Kurzawskiego zamieszkałego w Pyszczyńie . Nr rejestru – 222
- jezioro

2. Turystyka

a) ciekawe miejsca lub obiekty

- kościół pod wezwaniem św. Wawrzyńca i Małgorzaty
- jezioro w Dobrczu

3. Gospodarka , infrastruktura

a) w Dobrczu usytuowane są najważniejsze zakłady rzemieślniczo –usługowe

- sklepy
- 2 banki

- Urząd Pocztowy
- Ośrodek Zdrowia
- Komisariat Policji

b) stan infrastruktury

- istniejący wodociąg,
- energia elektryczna,
- częściowo kanalizacja

4. Organizacje społeczne działające lokalnie

a) liderzy lokalni

- Koło Gospody Wiejskich w Dobrczu
- Koło Rękodzielnicze
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Towarzystwo Rozwoju Gminy Dobrcz
- Stowarzyszenie „Młodzież Gminy Dobrcz”
- Gminny Ludowy Klub Sportowy
- UKS Łuczniectwo
- Klub Seniora
- Kwiaty Jesieni- Zespół muzyczny
- Klub Europejski

5. Kultura

a) działania grup lokalnych

- działa Gminny Ośrodek Kultury : w ramach, którego prowadzone są zespoły taneczne, wokalne, zajęcia świetlicowe
- działa Gminna Biblioteka Publiczna
- Gminne Centrum Informacji
- Organizowane są dożynki gminne, zawody strażackie, konkursy wernisaże, wystawy prac, spotkania z artystami

6. Sport

- Działa Gminny Ludowy Klub Sportowy, który zrzesza 5 drużyn piłkarskich, sekcję łuczniczą, sekcję tenisa stołowego, sekcję strzelecką
- W hali sportowej cyklicznie organizowane są zajęcia sportowe i imprezy sportowe zgodnie z harmonogramem
- Działa Uczniowski Klub Sportowy
- Utworzono kompleks boisk sportowych w ramach programu „Moje boisko-Orlik 2012”

3. Ocena mocnych i słabych stron

Mocne strony

- Centralne położenie wsi w gminie
- w Dobrczu mieszka 1318 osób i w planach jest dalszy rozwój miejscowości
(powstają nowe osiedla)
- siedzibę mają różne organizacje pozarządowe
- wieś zmienia swój charakter z rolniczego na osadniczy
- istnieje dostęp do jeziora
- działa Gminne Centrum Informacji
- w miejscowości mają siedzibę takie instytucje jak:
 - Zespół Szkół z halą sportową i kompleksem boisk sportowych
 - Urząd Gminy
 - Gminny Ośrodek Kultury
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
 - Gminna Przychodnia
 - Urząd Pocztowy
 - Posterunek Policji
 - banki
 - Apteka
 - Gminna Biblioteka Publiczna

Słabe strony

- duża liczba mieszkańców powoduje że istniejące obiekty kulturalne są niewystarczające
- brak miejsca do wypoczynku
- zanika rolniczy charakter wsi
- bardzo dużo ludności napływowej
- dzieci i młodzież nie mają wystarczającej ofert na spędzanie wolnego czasu
- brak kompleksowej oferty dla turystów
- brak uporządkowanego terenu przy jeziorze

Szanse:

- środki z Unii Europejskiej;
- programy pomocowe;
- stabilizacja ekonomiczna kraju;
- promocja gminy i miejscowości, jej pozytywny wizerunek;

Zagrożenia:

- brak stabilizacji gospodarczej państwa;
- niestabilny system podatkowy;
- niesprawne finanse publiczne;
- niewłaściwa polityka rolna;
- bezrobocie w regionie.

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

2010- utworzenie placu zabaw- szacunkowy koszt- 62.000zł

- organizacja imprez gminnych promujących lokalne tradycje- szacunkowy koszt roczny 25.000zł

- kanalizacja osiedli- szacunkowy koszt 500.000zł

2011- budowa stadionu- szacunkowy koszt – 3.000.000zł

2012- tworzenie mini parków na osiedlach – szacunkowy koszt 50.0000

2013 – prowadzenie dalszych prac kanalizacyjnych na osiedlach szacunkowy koszt 500.000zł

2014- oświetlenie i infrastruktura drogowa na nowych osiedlach szacunkowy koszt 500.000zł

2015- utworzenie basenu przy szkole szacunkowy koszt : 2.000.000zł

2016- poszerzenie oferty kulturalnej dla mieszkańców szacunkowy koszt roczny: 30.000zł

Przewodniczący
Rady Gminy
Michał
Gmina Przecławice